

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.
Inozemstvo:
Mesečno 20 D. Letno 240 D.
Oglaš: enostolpna m m vrsta za
enkrat 50 para, večkrat popust

JUGOSLAVIJA

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/A. Telefon 380
Uprava:
trg 8. Telefon 44
Ljubljana.
Fotokopije se ne vračajo.
Vse članke je priložiti znanke
za odgovor.

Senzacionalna vest o nastopu kralja proti kraljeviču Gjordju.

KRALJ PREPOVEDAL GJORDJU VSTOP NA DVOR, UPORABO AVTOMOBILOV, KONJ, VOZ IN BENCINA(!).

Beograd, 16. avgusta. (Izv.) »Epooha priobčuje brzovajko, ki je bila baje poslana od dvornega maršala z Bleda in ki je datirana od 13. t. m. ob 14: »Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander je princu Georgu prepovedal vstop na dvor, dalje uporabo avtomobilov, konj in voz, kakor tudi bencina. Njegove konje so odstranili iz hleva. Podpis: Polkovnik Josipović.«

Beograd, 16. avgusta. (Izv.) Kakor se doznava, bo naprosila vlada vsa uredništva, naj ne pišejo o vprašanju princa Gjordja, temveč naj se zadovoljijo s komunikacijami, ki jih bo pričevala takrat, ko se bo princ George zagovarjal glede žalitev, ki jih je prizadejal vladi. (Ta je pa res lepa, ko vendar vemo, koliko se je zanimal za vladne komunikacije.)

Po vsesokolskem zletu.

ODLIKOVANJE ČESKIH DELAVCEV ZA VSESOKOLSKI ZLET.

Beograd, 16. avgusta. (Izv.) »Politikajavlja: Kralj je podpisal ukaz, s katerim se odlikujejo odlični Čehoslovaki, ki so si pridobili zaslug za sokolski pokret.

POVRATEK ČESKIH SOKOLOV.

Maribor, 16. avgusta. (Izv.) Čehoslovaški Sokoli so na povratku v domovino dospeli ob 18. 40 v Maribor. Ker občinstvo ni vedelo za prihod vlaka, se ga je zbralo le malo na kolodvoru. Iz »Tabora« se je zanimalo, da odhaja vlak ob 8. uri iz Maribora in se je pred odhodom nabrlo še precej občinstva, da pozdravi češke brate. Tudi pevsko društvo »Drava« s pevovodjo g. Premrovom se je zbralo na peronu ter zapelo več pesmi. Vlak je odšel ob 8.10 med živahnim pozdravljanjem mnogobrojnega občinstva in petjem društva »Drava«.

POVRATEK MINISTROV V BEOGRAD.

Beograd, 16. avgusta. (Izv.) Danes ob 11.20 so dospeli semkaj s posebnim vlakom člani vlade, ki so prisostvovali kronskemu svetu in sokolskemu zletu v Ljubljani in sicer zastopnik ministrskega predsednika Pašiča Kosta Timotijević, general Vašić, dr. Kumanudi, Vnija Vuković, Krsta Miletić, Vilević in dr. Žerjav. Ostali ministri so se podali na dopust. Ministrski predsednik Pašič in ministri zunanjih poslov dr. Nimičić odpotujeta s kraljem v Marijanske Lazne.

UREDITEV JESENSKEGA PROMETA.

Beograd, 16. avgusta. (Izv.) Danes popoldne se je vršila v ministristvu za promet konferenca vseh ravnateljev in načelnikov prometnih oddelkov, na kateri so se razpravljala vsa aktualna vprašanja, predvsem pa vprašanje o prometu v jeseni.

NEMČIJA POŠLJE NA KONTO REPARACIJ JUGOSLAVIJI 500 ZAPRTIH VAGONOV.

Beograd, 16. avg. (Izv.) Prometni minister je prejel nocoj poročilo iz Pariza, da je bilo Jugoslaviji na račun reparacij iz Nemčije priznanih 500 zaprtih vagonov, ki se vporabijo za letošnje izvoziško sezono. Prometno ministristvo je takoj brzovajno obvestilo Kruppovo tovarno v Esenu, naj odpošlje v zmlisu tega obvestila določenih 500 vagonov. Vagoni se bodo v prvi vrsti vporabljali za izvoz sliv.

D ANNUNZIO BO OKREVAL.

Cardonne, 16. avgusta. (Izv.) Stanje d Annunzia, ki je padel z balkona svoje vile, je že tako napredovalo, da je upati na skorajšnje popolno okrevanje.

PREDSEDNIK MADŽARSKE NARODNE SKUPŠČINE PODAL DEMISIJO.

Budimpešta, 16. (Izv.) Madžarski dopisni urad javlja iz narodne skupščine: Na današnji seji narodne skupščine je predsedujoči podpredsednik prečital pismo predsednika Gaala, v katerem slednji prijavlja svojo demisijo. Predsednik je dal nato na glasovanje predlog, da jemlje narodna skupščina demisijo z obžalovanjem na znanje ter izreka predsedniku zahvalo za njegovo dosedanje delovanje.

PREMOGOKOPNA STAVKA V AMERIKI KONČANA.

Cleveland, 16. avgusta. (Izv.) Reuterjev urad javlja, da je stavka premogokopov končana.

Borzna poročila.

Berlin, 16. avgusta. Dunaj 1.3550, Budimpešta 71.91, Milan 4606.70, Praga 3051.15, Pariz 8089.85, London 4547.25, Newyork 1011.23, Carih 19375.80.

Dunaj, 16. avgusta. Devize: Zagreb 186.10—186.40, Beograd 744.40—745.60, Berlin 59.85—60.15, Budimpešta 41.96—42.04, London 280.100—280.300, Milan 2853.50—Newyork 626.75—627.25, Pariz 5031—5037, Praga 1819—1851, Sofija 357.50—358.50, Carih 11933—11947. Valute: ameriški dolar 62400—62500, bolgarski lev 347—349, nemške marke 60—60.50, angleški funti 279.450—279.750, francoski franki 4995—5005, italijanske lire 2828—2832, dinarji 741—743, romunski lei 459.50—460.50, švicarski franki 11870—11890, čehoslovaške krone 1845.50—1848.50, madžarske krone 42.04—42.16.

Beograd, 16. avgusta. Tuje devize so se jele zopet dvigati iz zvezni Dunaj in Berlin, ki padata. Berlinska deviza, ki je notirala začetkom tega meseca 9.50 je padla na 8.80. Budimpešta je notirala najprej 6.35, a je padla na 6. Bukarešta notira 72.50, Italija 885—387, Pariz 670, Praga 235—255.

I. SAJDL, nar. poslanec ČSR:

Uspeh zleta, uspeh naših držav.

Odhajal sem v Ljubljano z gotovimi dvomi, ali bolje rečeno z bojaznijo, ali bo Ljubljana zmogla zlet vsega združenega Sokolstva in ali ga bodo zmogle po vojni oslabele sile bratov.

O neutemeljenosti svoje bojazni me ni prepričal šele zadnji zletni dan, slavnostni sprevod. Takoj sobota, prihod, sprejem — vse je pokazalo, da so slovenski bratje pripravljeni in celo več, da hočejo presenetiti, nadkriti Prago.

Ali ni morda presenečenje zletišče? Njegov slog, kot da diha davno minule dobe, nad katerimi razpenja svoja krila pozabljena Sokol beli, visoko, visoko dvigajoč se nad one pozabljene dobe. Ali ni to simboli zmage novega duha nad preteklostjo?

Tehnično nam je zletišče znano. Govori nam o slavni dnevi praških z l. 1920. Toda njegova arhitektonika, okolica, katera ga obdaja, nas preseneča. Veneu gora, mogočnih in mogočnejših tja do triglavskih greben nam poje drugo pesem, kakor zveni z naših zgodovinskih hradčan. Toda govori nam k srcu: V resnici je lepa naša domovina.

Ne čutimo zavisti. Nasprotno čutimo srčno zadovoljstvo, da je ta krasna zemlja zemlja bratov tako mogočnih in ponosnih, kot so Slovenci, kateri bodo osvobodjeni od tujih verig po ureditvi vzajemnih razmer edinstvene jugoslovanske države spopolnili krasoto svoje zemlje tudi s popolnostjo v upravi in razvoju, da bo ta krasna Slovenija i za vsakega prebivalca zemlja sreče in zadovoljstva.

Beli Sokol vrh zletišča bo vsem vidni znak tega stremjenja in strah tjadajcem.

»Ne vem, kje se bomo v Ljubljani lahko pozabavali«, sem slišal od nekaterih ki so se pripravljali na pot in so Ljubljano že poznali.

»Ne bojte se,« sem jim ugovarjal. Največje plačilo bo uspeh zleta. Zabavo najdete v Ljubljani v vsakem kotu.

Kako presenečenje so nam pripravili bratje. Kdo bi bil slutil, česa se upajo! Vzeli so sicer ljubezenskim parčkom za nekaj dni čarobne noči v Tivoliju, toda tisočem, katerih vreli krvi ne zaostuje samo uspeh na zletišču, so odprli duri k užitku in veselju, da bi tudi v tem oziru ne mogli pozabiti na Ljubljano.

Bratje! Prišli smo in videli smo vaše delo. Ne bojimo se za vas in vašo bodočnost, kakor se tudi že v Avstriji nismo bali za vas. Narod, ki ima voljo do življenja ne more poginuti, tudi če bi za trenutek nanj navalile težke nesreče. Niti vi nimate po svetovni vojni takoj vsega, kot ste si to predstavljali po slavnem dnevu, ko je bila prvokrat izrečena beseda: samostojnost! I mednarodne razmere so bile za vas neugodne. In posledica tega je bila, da stotisoč vaših bratov ni moglo zapisati dan vaše samostojnosti z zlatimi črkami kot dan svoje samostojnosti. Toda kolo zgodovine se obrača sicer jako počasi, toda obrača se. Usoda narodov nastaja po zaslugah in delu. Vse, kar je proti naravi ni trajno vzdržljivo in bo podleglo tekom življenja in družabnemu razvoju. Kar pa je v svojih osnovah pravilno, pa četudi ni za trenutek popolno, je neporušljivo, ker to je ustvarila narava. Nekaj, kot greh proti naravi je bilo stoletno življenje avstro-ogrsko monarhije, osnovano na suženjstvu večine prebivalstva. Preko vse sile in popolnosti državne uprave pa je že prvi udarec, pri katerem je moglo priti do sodbe, končal z razpadom nenaravnih in nesestavnih delov in smrtno obsodbo. Novo kar se je spojilo na osnovi hrepenenja in čustev, tudi če bi bilo bolj zastrupljeno z življenjem iz minulih časov, zastrupljenost v tujih službah, kakor v resnici je, če bi bilo tudi bolj podcenjevano, kakor v resnici je — ono bo vendar živelo vključ vsemu, tudi preko svojih začasnih namišljenih ali nenamišljenih napak, ker ima dano življensko osnovno v volji večine naroda, katere ne morejo pretresti niti posamezniki, niti je ne more diskreditirati nikaka osebnost. Kakor naša država, tako ima tudi vaša svoje otroče bolezni.

Človek je obsojen roditi se v bolestin. Te bolezni ima tudi ljudsko delo. Države so delo narodov in njihove nezlomljive volje ter enotnih življenskih osnov. Rode se običajno v velikih človeških bojih in umirajo vsled razpada sil in življenskih volje, usodno kaznjivo degeneracije.

Toda različnost v nazorih na upravo države, njen vrhovni forum, ureditve, ne ogrožuje njenega življenja vse dotle, dokler se ravna vsak državljani, tudi če želi in uveljavlja svoje stremjenje po drugačni ureditvi države, toliko časa, dokler ma ne uspe prepričati o pravilnosti svojih nazorov večine državljanov in jih s tem uresničiti, lojalno po veljavnih zakonih. Od trenutka rojstva naših držav misli pri nas in pri vas mnogo ljudi, ki so bili v stari, prejšnji brezobzirni državi verni državljani, da se mora uveljaviti njihovo osebno naziranje, drugače pa nočejo pripoznati države in delajo težave. Isto velja tudi o mednarodnih razmerah, katere povzročajo občutljiva žgoča mesta zamejnih poročnih bolezni. Boj za formo in bodočo ureditev, to so le otroške bolezni, katere bo premagal čas sam od sebe z dostojem v moška in junaška leta.

Parasiti, kateri se brez sramu debele na mladem telesu novorojenih držav, se zastrupe in poginejo od lastne hudobije prej, predno jih bodo narodi otresli s sebe in bodo morda s svojimi odstrašujočimi zgledi dobro vzgojno sredstvo za novi naraščaj rastočih držav.

Ni dela, katerega bi se moglo obrniti in izrabiti v dobro in blagor in katero bi vsaj delno ne paraliziralo zlih učinkov z dobrimi posledicami.

Samo volja celote odločuje tukaj, kako uporabi dela posameznikov.

Trdno verujem v končno zmago prave demokracije, tako pri vas, kakor pri nas, če se bodo narodi v njej pošteno vzgajali. Imate iste ideje kakor mi, čeprav je morda malo bolj zatemnjena z oblaki medsebojnega nesporazumljenja, kakor pri nas. Toda njena sila bo prebolela te bolezni rojstva in detinstva.

Pri vas in nas pa je Sokolstvo prva straža bolnega otroka. Skrbelo bo, da bo dete ozdravelo, razsilo in uspelo v srečo celote. Sokolstvo bo pošteno in budno pazilo nato, da se bolnemu otroku ne bo dajalo bolezen poslabšujočih zdravil ali celo takih, ki bi ga uničila, kakor jih je dobila »matka« Slovanstva, nesrečna Rusija.

V tej smeri je sokolski zlet izpolnil svoje poslanstvo, ker je pobratil Sokolstvo z vojsko v enotni ideji novega poslanstva in novega življenja. In to je velika etapa na poti k končnemu uspehu. Popoln uspeh je v naših rokah. Dobri volji doseči ga: Srečno!

VOJNA ODSKODNINA SE NE IZPLAČA DO OKTOBRA.

Beograd, 16. avgusta. (Izv.) Pravosodni minister je izdal naredbo, po kateri se do meseca oktobra ne bo izplačevala vojna od-

škodnina. (Vprašanje je, če se bo izplačala sploh kdaj. Pri nas je vse mogoče!)

ŠPANSKA VLADA PODALA DEMISIJO. Madrid, 16. (Izv.) Po poročilu nekega lista je španska vlada podala svojo demisijo.

Komedija z uradniškim zakonom.

Beograd, 16. avg. (Izv.) Zakona o uradništvu in o direktnih davkih sta se izročila državnim tiskarni. Uradniški zakon se smatra za mujen in ga bodo tiskali v državnih tiskarni tudi čez ure. Začetkom septembra bo obravnaval uradniški zakon zakonodajni odsek, finančni odsek pa zakon

o direktnih davkih. (Forsiranje takozvanega uradniškega vprašanja je seveda samo pesek v oči, uradnikom od strani vlade. Gmotnega stanja uradnikov, katerega so leti predvsem nujno potrebni, ne bo uredil. Sicer se pa k temu zakonu še povrnemo.)

Kraljeva dvojica v Mariboru.

KRALJ NA POTU V MARIJANSKE LAZNE. — PRISRČEN POZDRAV S STRANI MARIJORSKEGA OBČINSTVA.

Maribor, 16. avgusta. (Izv.) Danes popoldne ob 15.47 je prispel na tuk glavni kolodvor dvorni vlak. Na peronu je bil zbran častniški zbor s polkovnikom Draškovičem na čelu ter policijski nadkomisar Keršovan, namestnik okrajnega glavarja vladni tajnik dr. Poljanec, vodja obmejnega komisarijata dr. Brendič, žel. nadzornik Prole, postajenačelnik nadzornik Štefin in drugi. Policijski nadkomisar Keršovan je izdal strog ukaz, da ne sme o prihodu vlaka izvedeti širše občinstvo. Kljub temu se je zbralo na peronu nekoliko občinstva, da pozdravi svojega kralja. Ko je vlak obstal, je izstopil minister dvora Janković, ki je povedal navzočim, da pride visoka dvojica z avtomobilom. Prisotni so šli nato pred kolodvor, kamor je par minut pozneje prispel avto s kraljem in kraljico. Kralj je bil v rujavih civilnih obleki z lovskim klobukom, kraljica v svetlem popotnem plašču, tako da ju občinstvo ni takoj spoznalo. Kralj je veselo z nasmehom na ustih odzdravljaj pričujočim,

vsakemu podal roko in se s posamezniki razgovarjal. Kraljica se je razgovarjala z dvema damama, ki sta prispeli z dvornim vlakom. Ko je na to prišla kraljevska dvojica na peron, so ji zaorili nasproti glasni pozdravi pričujočih. Kralj in kraljica sta veselo odzdravila in stopila takoj v vagon. Ob stala pa sta na vrhu stopnišč in si potem do odhoda razgovarjala s polkovnikom Draškovičem, kraljevim prijateljem in starim znancom, s katerim sta bila skupaj v Marseillesu in poveljnikom podoficirske šole polkovnikom Kneževićem. Gamljivo je bilo opazovati, kako se je kralj po domače — s cigareto v ustih — razgovarjal, ogledoval kolodvor in občinstvu veselo odzdravljaj. Pred odhodom v kupe sta kralj in kraljica podala polkovnikoma Draškoviču in Kneževiću roke, na kar je vlak zapustil kolodvor ob 16.13, spremljan od glasnih pozdravov pričujočega občinstva. Vlak vodi do Brucka ob Muri jugoslovansko južno-železniško oseboje.

Državni svet se še ne bo sestal.

DRŽAVNI SVETNIKI NIMAJO KAM SESTITI! — DRŽAVNI SVET SE NE SESTANE PRED SEPTEMBROM.

Beograd, 16. avgusta. (Izv.) Državni svet bi se imel sestati v zmlisu zakona, dne 14. t. m. V tej seji bi morali državni svetniki položiti prisego. Vendar pa se ta seja ni vršila. Novinarji so bili obveščeni, da državni svetniki v svojih prostorih nimajo niti kam sestiti, še manj pa imajo priložnost dela.

Radi tega se bo državni svet težko sestal pred 1. septembrom.

Beograd, 16. avg. (Izv.) Beograjska »Politika« priobčuje v nasprotju z dosedanjimi poročili vest, da je bil za predsednika državnega sveta imenovan Milutin Marković in za podpredsednika Ljubomir Alavpović.

Preiskava radi nerednosti pri zadnji rekrutaciji.

Beograd, 16. avgusta. (Izv.) Danes popoldne je odpotovala v Petrovaradin komisija, ki bo preiskovala nerednosti pri vpoklicu zadnjih rekrutov. Odtod odpotuje komisija v Novi Sad, Subotico, Osijek, Varaždin, Zagreb, Karlovac, Maribor, Celje in Ljubljano, da bo na licu mesta pro-

učavala razmere, v katerih živi vojaštvo in način, kako se je izvedla rekrutacija. V tej komisiji se nahajajo kot predsednik dr. Momčilo Ivković, a kot člani Jeremija Jerenič, Stojan Stevanović in Stevan Janković. Pridružita pa se jim tudi poslanca Kristan in dr. Šimrak.

Vprašanje dovolitve moratorija Nemčiji.

FRANCOSKI MINISTRSKI SVET SE STRINJA S POINCAREJEM. — BELGIJA SE BO PRIDRUŽILA GLEDE MORATORIJA FRANCOŠKEMU STALIŠČU.

Pariz, 16. avgusta. (Izv.) V ministrskem svetu, ki se je vršil danes pod predsedstvom predsednika Milleranda v Rombouletu, je podal ministrski predsednik Poincare obsežno poročilo o londonskih pogajanjih, kakor tudi o razlogih, ki so onemogočili sporazum. Ministrski svet je soglasno odobril stališče ministrskega predsednika in se je izjavil z njim solidarnim. Popoldne se je nadaljevala seja ministrskega sveta in so se na nji razpravljale različne eventualnosti, ki bi mogle nastati iz sklepov reparacijske komisije.

Pariz, 16. avgusta. (Izv.) Med sejo ministrskega sveta v Rombouletu je izjavil minister notranjih poslov zastopnikom časopisja, da ni niti govora o tem, da bi se sklicali zbornici.

Pariz, 16. avgusta. (Izv.) »Petit Journal« smatra za možno, da pošlje belgijska vlada svojim odposlancem pri reparacijski komisiji navodila, naj se priključijo mnenju francoskega delegata Duhoisa in odklonijo nemško zahtevo po moratoriju. Belgijski ministrski predsednik je nastopil za to, da se reparacijska komisija čimprej odloči glede tega vprašanja.

UREDITEV REŠKEGA VPRAŠANJA.

Sušak, 16. avgusta. (Izv.) Po zaključku sej v Zagrebu se pričakuje, da člani komisije izvedencev za ure-

ditev reškega vprašanja, ki bodo tu nadaljevali pogajanja. Nekateri člani te komisije so že dospeli, druge pa pričakujejo tekom tega tedna.

Kraljev pozdrav Sokolstvu.

Kakor smo že včeraj poročali je kralj v javni izjavi naglasil važnost Sokolstva v kateri je tudi izrazil svoje zadovoljstvo nad I. Jugoslovanskim sokolskim zletom. Včeraj izjave vsled pomanjkanja prostora nismo mogli prinesiti in jo pričujemo vsled tega danes v celoti. Kraljeva izjava glasi:

Zdravo Sokoli!

Prvi sokolski zlet — na tako sijaen način prirejen v biseru jugoslovenskih mest, je pokazal vse najlepše vrline, katere smo prejeli od naših velikih in zaslužnih učiteljev, bratskih čeških Sokolov. Videl sem s posebnim zadovoljstvom vaše tesno skupno delo s češkim in ruskim sokolstvom ter pričakujem, da boste na tem polju slovanke vzajemnosti tudi dalje vršili svoje blagotvorno delo. Uverjen sem, da si boste tudi nadalje pridobivali ugled in da boste krepili dosedanje zveze s sorodnimi organizacijami dosedanjih zavezniških in prijateljskih narodov, katerih odlične predstavitelje smo bili srečni videti o priliki zleta v naši sredini. Pokažite,

da hoče srbsko-hrvatsko-slovenski narod biti stalen činitelj mednarodnega miru in napredka. Našo moralno moč so pokazali z enakim uspehom Sokoli in Sokolice, dilštvo in predstavitelji naše s slavo ovenčane vojske. Sokoli, bodite tudi v bodoče vsemu našemu narodu vzgled duševnega edinstva in rzesite s tega zleta — ob Savi in Dravi — ob Tisi in Moravi — proti Timoku in Vardarju, proti Bosni, Neretvi in Zeti prav do sinjega morja — ljubezen do vsakega brata in sestre; recite jim, da ste tesno združeni, videli le eno lice, čutili vsi z istim srcem kot otroci iste matere — naše velike domovine. Na tem temelju edinstva in Sokolstvu se bo razvijal nadaljni napredek narodnih in državnih sil. Za vse to sprejmite Mojo kraljevsko zahvalo na Vaši izkazani udanosti sokolskim in narodnim idealom. Zdravo! V Ljubljani, 15. avgusta 1922. Aleksandar s. r.

Zahvala in pozdrav ČSO našem kralju in predsedniku Masaryku.

Predsedstvo ČOS je odposlalo našem kralju in prezidentu Masaryku sledeči brzojavki: »Nj. Vel. kralju Aleksandru! Radostno s svojimi jugoslovanskimi brati čujoč dragoceno izjavo Vašega Veličanstva, ki s tako znamenitimi besedami naglašja naše odkrito delo za blagor našega naroda in vsega Slovanstva, prosimo, da sprejme Vaše Veličanstvo vdano našo zahvalo. — Predsedništvo ČOS.«

»Predsedniku T. G. Masaryku v Pragi. V bratskem združenju z jugoslovanskim Sokolstvom pošilja češkoslovaško Sokolstvo Tebi, veliki naš brat, bratski pozdrav s krasnega praznika obeh narodov. — Navdušeni smo po znamenitem manifestu kralja Aleksandra, danes razglašenem vsemu Sokolstvu, s katerim se sokolska misel označa kot rešilna cesta k ujedinenju in zagotovitvi samostojnosti in svobode, redu in delovnega miru. Bodi nam dolga leta zdrav, naš prezident! — Predsedništvo ČOS.«

Politične vesti.

Ljubljanska seja ministrskega sveta

V smislu običaja kralja Aleksandra, da se od časa do časa informira v vse potankosti o vseh njegovih poslih vlade in da dobi pregled o naši celokupni zunanji in notranji politiki predno odide na Češko v Marijine Lazni so se sklicale seje ministrskega sveta v Ljubljano, dne 13. in 14. avgusta. Brez dvoma je, da je vladar hotel s temi sejami počastiti tudi splošni okvir prvega jugoslovanskega vsesokolskega zleta. Prva seja se je vršila v ponedeljek, druga pa v nedeljo od pol 12. do 1. ure. Posamezni ministri so podali svoje referate, pri čemur se je posvetilo posebno pažnjo našemu mednarodnemu položaju, predvsem razmarju z Italijo. Ministrski predsednik Pašić je v glavnih obrisih očrtal naloge sestanka v Marijinih Laznih. V pogledu noranjo politike so posamezni ministri poročali o stanju zakonskih predlogov za bodoče zasedanje narodne skupščine. Zunanji minister je poročal o stanju sporazuma z Italijo, ki je pred zaključkom. Na temelju tega sporazuma se bodo uredili definitivni mirni odnosi z italijanskim kraljevino. Glede Bolgarije je poročal o novih korakih, ki se bodo storili v skladu s sklepi londonske seje Zveze narodov. Zanimivo je, da je kralj sam pokrenil vprašanje našega splošnega gosp. položaja. Pri tem se je razpravljalo o posledicah suše na našo žetev. Tu je minister za socialno politiko, dr. Žerjav sprožil draginjsko vprašanje ter predlagal posebni ministrski komite, ki naj sklepa o tem vprašanju. Ta komite je že imel prve seje ter zaključil važne protidraginjske ukrepe. Za enkrat se ti ukrepi drže tajno, vendar pa je toliko gotovo, da se bo izvoz živilskih po-

treščin za neko dobo prepovedal. Sklepal je tudi o carini ter o podrobnostih pobljanja dragine. Na ministrskih posveth se je kralj zanimal tudi za splošni vojaški položaj naše države. Ministrski svet je nadalje sklenil, da se sporazumno z ostalimi vladami male antante sklicje v Prago, dne 25. t. m. sestanek ministrskih predsednikov male antante in Poljske. Na tej konferenci bosta našo državo zastopala ministrski predsednik Nikola Pašić in zunanji minister Momčilo Ninčić. Za Romunijo se sestanka udeležita ministrski predsednik Bratianu in zunanji minister Duca. Kralj je podpisal ukaz imenovanja g. Timojevića za notranjega ministra. Dalje je bil podpisan ukaz, s katerim se v smislu ustave pooblašča ministrski svet, da vrši kraljevske oblasti med odsotnostjo iz države Nj. e. V. kralja. Notranji ministra gospoda Timotijevića se je pooblastilo, da nadomestuje v odsotnosti ministrskega predsednika Nikola Pašića.

Odhod ministrov

V torek zvečer se je vršila kratka sea ministrskega sveta, ki je v glavnem razpravljala o nekaterih osebnih vprašanjih, v prvi vrsti vprašanje odlikovanja oseb, ki so pripomogle prvemu jugoslovanskemu vssokolskemu zletu do tako mogočnega uspeha. K seji so se pritegnile neke osebe starejšinstva Jugoslovanskega Sokola. Tozadevni predlogi se bodo stavnili kralju v podpis. Ministra Ninčić in Pašić s soprogo sta še isti dan odpotovala na Bled, odkoder je naslednji odpotoval v sredo popoldne s kraljevsko dvojico v Marijine Lazni. Min. Pribičević se je podal na odih v hrv. Primorje, dr. Kumandur v Dalmacijo, ostali ministri so se pa tekem včerajšnj. dne vrnili v Beograd.

Pred državnim udarom italijanskega fašizma

Komaj so fašisti zlomili generalno stavko italijanskega proletarijata in ustrahovali rimski parlament, da se je podvil za zaupnico novemu ministru De Facta, že so se odločili za nove korake. Prihodnji mesec pripravljajo velik izlet fašistovskih organizacij v Neapelj, ob ti priliki se bo izvršila koncentracija vseh fašistovskih sil, ki bo imela nalogo, zavzeti celo južno Italijo. Tudi se v italijanski javnosti govori o pohodu italijanskega fašizma proti Rimu in o zavzetju državne oblasti. Te dni pa je vodja ital. fašizma, Benito Mussolini napisal o fašistovskem pohodu proti Rimu v neapoljskem »Mattinu« sledečo izjavo: Pohod proti Rimu se pripravlja. Toda zaenkrat pohoda 200—300.000 črnilih fašistovskih srajc ne bo. Ta pohod se da izvesti s postopno strateško ofenzivo v treh smereh: vzdolj jadranske in tiranske obali in po dolini reke Tiber. Brez dvoma je pohod večjega stila izvedljiv z lahkoto, kajti vse navedene poti imajo fašisti že danes v rokah. Ta pohod nam za sedaj ni dobrodošel. Pomisliti morate na moje dilemo, ki sem jo postavil v parlamentu: ali se bo parlament pokoril fašizmu, ali pa bo fašizem prevzel državno vlast preko parlamenta. Valjava te dileme traja še vedno. V par mesecih bomo že znali za odgovor. Res je, da hoče fašizem biti država, točno pa je tudi, da ni potrebno izvajati državnega udara, da se pride do tega cilja. Potemtakem se pohod fašistov na Rim že izvršuje in sicer v zgodovinskem, ne pantskrem pomenu besede. Fašizem se pripravlja na Rim, da ustvari novo politično kasto Italije, ki bo v najkrajšem času imela nalogo, voditi državo. Iz te izjave fašistovskega vodje je razvidno, da se v Italiji pripravlja revolucija, ne morebiti v pomenu najsilnega preobrata, temveč v smislu počasne izpremembe demokratičnega in parlamentarnega ustroja italijanske države proti strankarski oligarhiji in terorizmu. Italijanski fašizem se je razvil kot organizacija, ki naj ubije boljševiške tendence italijanskega proletarijata. Ta naloga je fašizmu popolnoma uspeha. Naravno je, da stremi sedaj še dalje ter da se hoče po tej izjavi svojega voditelja polastiti same državne oblasti.

Nemčija naj plača prihodnji reparacijski obrok.

London, 14. (Izv.) Reuterjev urad javlja: V odseku izvedencev je bilo soglasno sprejeto, da naj Nemčija prihodnji obrok v iznosu dveh milijonov funtov tekem 4 tednov izroči zaveznikom v svrhu poravnave privatnih dolgov. Potem naj bi dogovor o teh vplačilih veljal kot razveljavljen. Končno se v tem mnenju priporoča, da naj zavezniške vlade glede tozadevnih nemških plačil sklepajo separatne dogovore, katere bi pa morala potrditi reparacijska komisija. Konferenca je sprejela končno še poročilo Theunisa in Poincareja, ki pravi, da sta doprinesli v interesu zaveznikov velike žrtve.

Schanzerjev zaključni govor na londonski konferenci.

London, 14. (Izv.) Reuterjev urad javlja: Radi prekinjenja konference zapuste francoski in italijanski zastopniki jutri London. Pred zlomom konference se je Schanzer trudil iz vseh moči, premostiti nasprotstva med Poincarejem in Lloyd Georgem. Njegov predlog, da bi se konferenca prelozila za 6—8 tednov, je bil od britske zastopnika sprejet, toda francoski zastopniki so stavnili pogoji, da mora Nemčija plačati v tem času zapadle reparacijske obroke. Anglieži pa se s tem niso strinjali, nakar so se obravnave prekinile. V svojem sklepnem govoru je povdarjal Schanzer, da

se razmere med zavezniki kljub brezuspešnosti konference niso poslabšale, kar sledi že iz tega, da se je Poincare po prekinjenju konference skupno z drugimi zastopniki posvetoval o avstrijskem vprašanju. Berlin, 15. (Izv.) Ker nemška vlada na svojo prošnjo vladam Francije, Belgije, Italije in Anglije za znižanje mesečnih plačil na pol milijona funtov še ni prejela, pričakovane skupne odločitve zaveznikov, je v smislu obljube za izpolnitev pogodbenih obveznosti v okvirju plačilne možnosti izročila danes angleškemu in francoskemu poravnalnemu uradu svoto 500.000 funtov.

Poincare odločno proti moratoriju.

London, 14. (Izv.) Reuterjev urad javlja: Francoski ministrski svet se bo bavil v sredo s položajem, ki je nastal radi nesoglasja med zavezniški glede smernic, katere bi se moralo dati zastopnikom v reparacijski komisiji v zadevi nemške prošnje o moratoriju. Poincare bo francoskemu zastopniku v reparacijski komisiji Dubois-u ponovno naročil, da se upre dovoljenju moratorija.

Novi madžarski vitezi.

Budimpešta, 15. avgusta. (Izv.) Danes dopoldne je na Margaretinem otoku madžarski državni upravnik admiral Horthy v navzočnosti nadvojvode Jožefa (I) in več članov vlade slovesno podelil viteštvo 329 čast-

nikom in 360 članom moštva, ki so se v svetovni vojni odlikovali po junških činih. Pri tej priliki je imel državni upravnik svečan nagovor, v katerem se je zahvaljeval novim članom viteškega reda za zasluge, ki so jih izkazali domovini. Pozval jih je, naj tudi v naprej služijo domovini.

Francosko počastjenje neznanemu vojaku v Londonu.

London, 15. avgusta. (Izv.) Francoski ministrski predsednik Poincare je položil na grob neznanega vojaka venec. Ob 11. je francoska delegacija pod njegovim vodstvom zapustila London. Odpotoval je tudi Theunis z belgijsko delegacijo.

Angleško časopisje o koncu londonske konference.

London, 15. avgusta. (Izv.) Razpravljajoč o neuspehu medzavezniške konference v Londonu, izjavljajo angleški listi, da ne morejo verjeti, da bi povzročila konec »entente cordiale«. Daily expres nasvetuje Poincareju, da stori vse, da se erpreči prelom.

Konferenca za rešitev orijentskega vprašanja

Carigrad, 15. avgusta. (Izv.) Antantni vrhovni komisarji so razpravljali v skupni seji o skorajšnjem sklicanju predkonference, ki se ima baviti z vprašanjem bližnjega vzhoda. Predlagano je, naj se konferenca vrši v Benetkah.

Gospodarstvo

Povišane trošarine

Glasom razpisa ministrstva financ, generalna direkcija posrednih davkov v Beogradu z dne 2. avgusta 1922 št. 19256 so se nekatere splošne trošarine z dne 13. avgusta t. l. povišale in sicer: Na sladkor od sladkorne pese ali sladkornega trsa, na 100 kg od 400 na 500 Din. Na vse druge vrste sladkorja na 100 kg od 80 na 200 Din. Na kavo: na 100 kg od 200 na 400 Din. Na pivo: Izven Srbije in Črne gore od 1 l od 4 na 5 Din. Na fino vino: od 100 l od 600 na 800 Din. Na bencin: na 100 l od 10 na 300 Din. Inmetniški trošarinskih predmetov, na katere je trošarina povišana, morajo količine predmetov, ki se pri njih nahajajo, dne 15. avgusta 1922, najkasneje do 19. avgusta 1922 prijaviti pri najbližnjem oddelku finančne kontrole in plačati razliko na trošarini nadalje v roku petih dni. Od plačevanja razlike na trošarini so oproščene one osebe, ki imajo več kakor 10 kg sladkorja, 2 kg kave, 5 litrov finih vin, 10 litrov bencina. Istotako je oproščen od plačevanja razlike na trošarini sladkor, ki se nahaja v skladiščih državnih podjetij in ustanov ter pri potrošnih združenjih in oni bencin, ki je po točki 17 člena 118 trošarinskega pravilnika prost trošarine. Ako se za to zgoraj omenjenega dne te vrste predmeti v večjih količinah, nego jih navaja prejšnji odstavek, se mora plačati trošarinska razlika za vso zadeto količino. Prijave o količinah, ki niso oproščene, treba pisмено oddati v dveh izvodih. Prijavitelj se mora ime in priimek ter poklic prijavnika, vrsta in količina trošarinskih predmetov po stanju dne 15. avgusta 1922 in kraj, kjer se ti predmeti nahajajo. Ako so količine trošarinskih predmetov, ki so zavezani različni trošarine, med časom, ko se morajo ti predmeti prijavljati, na potu (prevoza), jih mora oni, ki jih prejme, pravočasno prijaviti; če pa je prijavi rok že potekel, jih mora prijaviti najkasneje v 48 urah po prejemu blaga ter plačati različno trošarine. Po uradni ugotovitvi trošarinskih predmetov izračuni kontrolni organ odpadajočo trošarino, izpolni pošto čekovno položnico, glesajo se na poštne čekovni račun delegacije ministrstva financ v Ljubljani št. 10.111 in jo izroči stranki z enim uvodom potrjene prijave. Odpadajoča ali netočna prijava tvori trošarinski (dohodarsveni) prestop: poleg prikrajšane trošarine bi predstopnik moral plačati globo v višini štiri do osemkratne utajene trošarine. Netočna je prijava, ako znaša diferenca med prijavljeno in faktično zalogo več

kakor 5%. Predmet izvršenega trošarinskega prestopa zapade brez odškodnine v korist države.

+ Nacionalizacija dalmatinskih račin. Družba »Monte Promina«, ki ima rudnika Šiverić in Velešić se je pričela nacionalizirati na ta način, da pritegne domači kapital, v upravnj svet pa jugoslovanske državljane. Dosedaj je poklican v upravni svet Vjekoslav Rimondo, sledijo mu pa še drugi.

+ Jesenski semenj v Dervinji se bo vršil od 28. do 31. avgusta t. l.

+ Letina v Rumuniji. Po uradni statistiki poljedelskega ministrstva ocenjo letošnji pridelek: 250.000 vagonov pšenice, 100.000 vagonov ovs, 200.000 vagonov fižola, 500.000 vagonov koruze in 15.000 vagonov zelenjave. Za izvoz je določenih 400.000 vagonov.

+ Poljedelska razstava v Črni gori. Koncem mesca septembra se otvori v Bara velika poljedelska razstava.

+ Naše carinarice so imele meseca julija dohodkov 91 milijonov 616.745 Din.

+ Promet v tržaškem pristanišču je znašal v letu 1921 na 9869 ladja 2 in pol milijona ton. Uvoz je znašal 1138 milijonov, izvoz pa 3525 milijona ton. Po železnici se je odpeljalo 140.000 vagonov.

+ Novo razstreljivo. Našemu ministru je ponudila neka inozemska tvrdka nov eksploziv, nazvan »Amokalcit«, ki predstavlja večje jamstvo proti nesrečnim slučajem.

Cene hmelju v Čehoslovaški padajo. Letošnji pridelek hmelja na Češkem prav dobro kaže ter pričakujejo do 100.000 kvintalov. Zaradi tega so cene znatno podle. V Žalcu ponujajo lanski hmelj po 2200 K za 100 kg.

+ Dovoz in izvoz češkoslovaškega blaga v Trstu. V maju je participirala češkoslovaška republika — kakor poročala »Obhodni zpravi Češkoslovenske republike v Trstu« — na dovozu v Trst 51.031 q, ša izvozu pa 35.718 q. V Juliju se je izvozilo iz češkoslovaške republike preko Trsta 482 vagonov blaga, uvozilo pa 98 vagonov blaga.

+ Koliko piva so navahili v češkoslovaški republiki. Vsa produkcija pred vojsko se je dala oceniti na približno 13 milijonov hl. V l. 1918 do 1919 se ga je navahilo samo 3.512.217 hl, v l. 1919 do 1920 pa 5.709.299 hl, v l. 1920 do 1921 približno 7.000.000 hl. Izvoz češkega piva v inozemstvo je bil oviran zaradi vinske carine in pa visoke češke valute. Tako so zvišale carino Nemška

META DUNOVA:

Slovan sem in Slovan ostanem

Po slovanskih pokrajnah se je razširila vest o zletu Sokol borcev za narodne pravice, ki se naj vrši prvokrat v svobodni Jugoslaviji. Bela Ljubljana je postala hrepenenje tisočev in tisočev, ki nosijo v svojem srcu ljubezen do svojega naroda sledeči pri tem vzgledu Tyrša in Fügnerja. — Spomnili smo se na pretekle čase, ko so se sokolske prireditve vršile obdane od avstrijskih pušk in bajonetov, ko se je širilo sokolsko geslo po svetu spremljano od sovražnih psov, ko so stisnjene pesti in zopet skrivali upor in odpor proti onim, ki so mislili, da nam iztrgajo iz naših prs naše srce. To se jim ni posrečilo. In s svojim delovanjem so utrdili slovanske zveze in sokolsko gibanje je vedno srazilo svoje zmage. Toliko radostneje je bila sprejeta vest o ureditvi zleta v Ljubljani kot nov dokaz sile in moči našega osvobodjenja.

Kot nevzdržen val je zazvenelo po Pragi:

»Do béle Lublaně!« ČOS je napela vse svoje sile, da bi bilo omogočeno delo, ki naj dokaže svetu medsebojno bratsko ljubezen. Ni bilo mogoče vsem priti osebno v Ljubljano, toda v duhu so bili vsi z nami. Viaki so bili prenapolnjeni, dolga utrudljiva pot nas ni mogla zastrašiti. Odhajali smo iz Prage z navdušenjem v duši in z blaženo zavestjo veličine misli, ki je zmogala in ki bo zmogovala. Danes plapolja svobodno sokolski prapor nad celo Jugoslavijo in njegov drog drži v rokah tisoč in tisoč zvestih bratov in sester. Plapoljal bo visoko in naše oči bodo s ponosom in ljubeznijo sledile njegovemu vihranju. Oni pa, ki poznajo moč in silo slovanske vzajemnosti, pa bodisi, da so jo spoznali že sedaj, naj tudi stopijo pod ta prapor, ker nikdar ni nepozno... Poslavljamo se od Prage. Spremlja nas mnogo bratov in sester in s solzami v očeh nas prosijo, da naj povemo vsem, da so v duhu z nami. Zgodaj

zjutraj prepotujem našo češkoslovaško republiko tja do Dvořišta, nakar pride trenotek, ko se moramo ločiti od naše domovine in ko preidemo na zemljo avstrijske republike. Rdeče-bele zastavice zginejo z vagonov in samo kite cvetja, s katerimi so okrašeni vozovi, izdajajo, koga da vozijo. Kakor je bila naša pot v češkoslovaški republiki spremljana od pozdravov in burne radosti in vsakem kolodvoru, tako gledajo tuje na nas obrabi avstrijskih državljanov. Zavidno gledajo na našo češkoslovaško krono, za katero si kupujemo med potjo okrepčila in po kateri hlepeče segajo prodajalci. V srcu imajo blaženi občutek zadovoljstva in ponosa, da smo danes mi gospodarji sveta, t. l. da gleda Evropa danes na nas s spoštovanjem in občudovanjem radi konsolidacije naše države in našega gospodarskega razvoja. Radosti, katero smo občutili pri prekoračenju avstrijski meja, ni mogoče opisati. Zdravo! nam je donelo ob povsod nasproti in pozdravljanje z belimi robcami nas je spremljalo po celi poti do Ljubljane. Pozdravljali so nas

strelji in vsa Ljubljana je prišla pozdravit došlece! Teško je opisati te občutke s peresom. Srce je butalo v prsih, iskri se so oči v radostnih solzah in navdušenju. Brat pozdravlja brata, sestra sestro, vsi ene same misli, vsi en sam duh in nad nami plapolja en sam prapor, prapor vsega Slovanstva. Ljubljana trepetava v slavnostnem razpoloženju. Od vseh koncev Jugoslavije in češkoslovaške republike, Primorja, Koroške in Štajerske, s Francije in Belgije, ter celo z Algirije so prišli bratje in prijatelji ter ozveili sicer tiho Ljubljano. Burno pozdravljanje »Na zdar!« »Zdravo!« grmi po ljubljanskih cestah. Kaj vse je skrito v teh besedah, tega se ne da opisati. Ena sama misel: »Bratstvo, enakopravnost, svoboda.« V slavnostnem razpoloženju slediš impozantnim nastopom na telovadišču, ki nudijo nad vse živo silko. Gorovje, ki objema Ljubljano, daje telovadišču prekrasno ozadje. Nepopisne krasote! Naenkrat se ti napolnijo prsa radosti, ko vidiš kako se skupno pri telovadbi sklanjajo prapori dveh trdno zvezanih

narodov. Razumevaš, raduješ se in prisa ti polni trdna vera v nezlomljivo silo bratske vzajemnosti in odnaha s solzami ganjenja v obeh... Sestre in bratje! Prišli smo k vam, ki ste nas z iskrenim srcem navdušeno pozdravili. Čutili smo, kako nas imate radi, pa tudi mi vam zagotavljamo, da smo vam prinesli tudi mi svoje srce ravno tako, kot ste ga iskreno podali vi nam. Zvestoba za zvestobo, bratstvo za bratstvo, ljubezen za ljubezen, to je obramba proti vsem, ki bi hoteli segati po naših pravicah. V tem je naša sila in moč, toda v tem je tudi naš evangelizem. Ne samo besede, temveč tudi dejanja. Plapolaj dalje prapor Slovanstva preko Triglava, Tatre in Šumave od enega konca sveta do drugega — tudi v nesrečno Rusijo. Naj bo tvoje plapoljanje nam vsem v spodbudo k daljšemu delu in pobratenju. Le dalje in dalje. Vedno višje in višje...

na 395 mark za I hl, Avstrija na 2145 K, Laška na 200 lir, Jugoslavija pa na 4 zlate djarje. Izvoz češkega piva na in Poljsko je sploh prepovedan, a izvoz v Ameriko zaradi prepovedi alkoholnih pijač sploh onemogočen.

+ **Novosadska produktivna borza.** Novi Sad, 9. avgusta. Pšenica baška 475, baška 475, Ječmen 390, Oves sremski 337.50, Koruza sremska 360, Moka baška 0 665, moka baška št. 2 625, moka krušna 375. Pšenčni otrobi 220. Tendenca stalna.

+ **Poljska produkcija petroleja.** Leta 1919 se je produciralo 831.000 ton, leta 1920 765.000 ton, a leta 1921 samo 704.000 ton.

+ **Kanal Donava-Tisa.** Madžarsko trgovsko ministrstvo je izdelalo načrt za kanal med Donavo in Tiso. Z deom se začne prihodnje leto.

+ **Škodovi zavodi na Rusko.** Kakor se da posneti po dunajski »Reichsposti«, bodo Škodovi zavodi sklenili 4letno pogodbo z neko izmed največjih tvornic za gospodarske stroje na Ruskem. V rečeni ruski tvornici je zaposlenih 8000 delavcev, pa še rajši več kakor manj.

+ **Češka tvornica za vagona bo zopet obratovala.** Te dni se je vršilo posvetovanje

zastopnikov tvrdk Ringhoffer z zastopniki delavcev, kateri so bili iz tvornice odpušteni Ringhofferjeva tvornica je dobila večje naročilo voz za državne železnice. In zatega delj se ni samo uknilo o odpustitvi delavcev ampak se je tudi pričelo sprejemanje že odslovljenih delavskih moči.

+ **Zopet podraženje železa v Nemcih.** Vsi del podraženja premoga in koksa so se s 1. avgustom zvišale cene surovega železa in jeklu ter vsem železnim in jeklenim izdelkom za 50 do 80 odstotkov.

+ **V enom tednu 45 milijard novih bankovcev.** Avstro-ogrska banka je izdala v zadnjem tednu meseca julija za 45 milijard novih bankovcev. Avstrijo prekaša v poplavi s papirnatim denarjem samo še Rusija, ki je izdala v prvi polovici tekočega leta papirnatih rubljev za 300 trilijonov in 203 milijarde.

+ **Legitimacije Obrtne razstave v Celju.** ki se vrši od 12. do 22. avgusta 1922 so vsem interesentom pri uradu Ljubljanskega veleposlanišča brezplačno na razpolago. — Z legitimacijami je združena polovična vožnja po vseh železnicah naše kraljevine od domače postaje do Celja in nazaj.

smo jih zapisali takrat. Pozabili smo pa se povedati, da propada tudi narodna navdušenost v Mariboru. Dne 12. t. m. so pasirali čelški Sokoli Maribor v velikem številu. Bilo je pravočasno oznanjeno, da pridejo ti dragi mili naši bratje in gostje in pozvano je bilo vse občinstvo, naj jih pride pozdravit. Prišli so Sokoli v kroju, ampak občinstva — je bilo zelo malo. K sreči je imel vlak zamudo, da se je zbralo nekaj več ljudi, drugače bi »slabo dokumentirali« naš jugoslovanski Maribor. Res je bila prezgodnja ura, ampak v takih slučajih ne smemo gledati na komedijetlo! Še nekaj! Pametno bi bilo, da bi bratje Čelji takoj pri vstopu v Jugoslavijo zagledali slovensko trobojnico. Zagledali so pa le tisto zaspano bajto v št. lji, ki služi za postajo južne železnice in ki je v sramoto južni železnici in celj Jugoslaviji toda najker nobene zastave, ne na imenovani bajki, ne v narodni št. lji in nikjer od št. lji do Maribora. — Le v Mariboru 3 zastave na kolodvoru, 2 v Aleksandrovi ulici. — To je naravnost sramotno, ko je vendar tu povsod mnogo Sokolov. Narod brez idealov je pogubljen!

SNOS: Je firma stranke, katero so hoteli ustanoviti g. Zagorski z nekimi drugimi nezadovoljnimi. V nedeljo zjutraj so sklicali ustanovni zbor, ki pa je bil pravi cirkus. Končal je prav smešno. G. Zagorski je bil namreč sit, pa jo je kar popihal brez nameravnega konstituiranja odbora.

Javno nasilstvo je v Mariboru na dnevnem redu. Večmoma Nemčariji in Nemci. Zoperstavljajo se stražnikom, jih sramotijo in celo dejansko napadajo. Posebno arogantni so, kadar so pijani. V nedeljo in soboto je bilo par slučajev. Dobro je, da policija ne pozna slabe.

Razno: Radi jevnega nasilstva sta bila aretirana v nedeljo zvečer Rudolf Fork in Valentin Lešnik, v nedeljo zjutraj pa je bila policajna k sodišča kar petčlanska družba iz boljnih nemških slojev — trije moški in dve ženski — ki so v soboto stražniku grozili, da ga ubijejo. — V neki gostinji je neki tihotapec pustil 10 kg saharina, in jo popihal, ko je zagledal stražnika. — V kopalnici je bila ukradena nekemu vajencu iz Bergove tovarne zlata ura. — Stefan Dobej, brivski pomočnik v Slovenski ulici je ovaden sodišča, ker je zaračunal za striženje las 60 kron.

Tak narod ima prthodnost. V ponedeljek je iz Maribora odšlo večje število vojaških odposilnikov na stalen dopust v Srbijo. Čeravno so bili že pred 4 dnevi odpušteni, a se niso mogli odpeljati, ni bilo slišati najmanjših nerodnosti, najmanjših izgovorov. V vojašnici in na postaji so vedno veselo prepevali svoje narodne pesmi, peli kolo, vriskali — a neroda ni bilo nobenega in prav nobeden ni niti smrdel po kakšni opojni pijači. Krčmarji t. j. posamezniki nimajo dobička od takih ljudi, pač pa ima dobiček skupen narod. — Ti ljudje so prišli semkaj v zelo slabem stanju, grozno obklečeni, — zdaj so pa odšli lepi, elegantni fanti s prožnim domom, z glavo po koncu in z zakladom znanja pismenosti, ki so se je naučili v Mariboru. Res marsikaj se imajo Srbi od nas učiti, pa tudi mi od njih!

ih bomo imeli na nje še priliko spomniti. Nič nimamo proti temu, če se v sedanjem času že mora izvažati živina. Vsekakor pa bomo v času pomanjkanja mesa nastopili proti ljudem, ki si sedaj polnijo svoje župe z izvoznicarstvom, če ne bodo brezobno skrbeli za dovoljno količino dobrega mesa po nizki ceni za domači konzum v zimskem času. Taki slučaj, kakor so se dogajali preteklo zimo po mesnicah izvoznicarjev, se letos ne smejo ponoviti na noben način.

Zavore ob drž. železnici Celje-Velenje so v Gaberju zelo pomanjkljive. Drugod pa jih sploh ni. Ker se najde, dastravno je vse polno prehodov v bližini mesta prek te železnice. Dogodilo se je že nebroj nesreč. Ti prehodni naj bi se z zavornimi opremili vsaj na najbolj obljubljenih krajih po vzoru, kakor se isto nahajajo pri južni železnici.

nih akordih na čast veliki sokolski ideji. Prvič po dolgih letih so se združile naše pevске čete, da složno in v bratski ljubezni zaori iz njihovih gri poveljevalna pesem pevski umetnosti. Vsem zborom ljubljanskim in tudi onim, ki so prišli iz širne Slovenije naša najiskrenejša hvala! Pevski zborovi! Koncertni odsek za prvi Jugoslovanski vsesokolski zlet v Ljubljani.

V skupnih pevskih nastopih so nastopali združeni pevski zbori, katere je k sodelovanju povabil koncertni odsek JSS nikakor pa ne novo ustanovljena Zveza Slovenskih pevskih zborov, kot so nekateri listi poročali.

Člani kralj. slovenske opere pritrde v soboto, dne 19. avgusta 1922 koncert v Veliki dvorani držav. zdraviliškega doma v Rogiški Stalni. Sodelujejo: ga. Wilma de Thierry-Kavčnikova, alt; gospod Leopold Kovač, tenor, in gospod Anton Neffat, kapelnik, klavir. Spored: I. a) E. Adamc: Rb'nce po morju plavajo; b) F. Smetana: Arja Janka iz opere »Prodana nevesta«; c) E. Adamc: Nocoj pa je lep večer. Poje gosp. Kovač. II. a) R. Kačerovsky: Vjetar niše; b) I. Hatze: Suzi; c) A. Dobronič: Djevojčino nagovarjanje. Poje ga. Thierry-Kavčnikova. II. a) J. Hatze: Da sam bogat; b) Iv. pl. Zajc: Domovina i ljubavi; c) C. Paucini: Arja Cavaradosija iz opere »Tosca«. I. del. Poje gospod Kovač. Kratak odmor (10 minut.) IV. a) R. Strauss: Snatrenje; b) C. Saint-Saens: Arja iz opere »Samson in Dalila«. Poje gospa Thierry-Kavčnikova. V. a) G. Bizet: Arja Don Josefa iz opere »Carmen«. b) Paucini: Arja Rudolfa iz op. »Boheme«. Poje gospod Kovač. VI. a) Thomas: Arja Mignon iz opere »Mignon«; b) Masongn: Arja Santuzze iz opere »Cavaleria Rusticana«. Poje gospa Thierry-Kavčnikova. Začetek točno ob pol 9. uri zvečer. Predprodaja vstopnic v trgovini gospoda Benačiča in na večer koncerta pri blagajni.

Dnevne vesti.

— **Današnji vodnik in podlistek.** Članek, ki ga danes prinašamo na uvodnem mestu nam je iz ljubeznivosti dal na razpolago A. Sajdl, član češkoslovaške narodne skupščine, kjer deluje kot mandatari češko-slovaške narodno-socialistične stranke. Nahaja se sedaj po obisku vsesokolskega zleta na potovanju po Jugoslaviji, da se bolje spozna tukajšnje razmere. Udeleželi se kot novinar tudi novinarskega kongresa v Subotici. — Podlistek izhaja izpod peresa Mle Duđove, tajnice češkoslovaške narodno-socialistične stranke, priznane delavke na polju ženskega gibanja. Upamo, da bomo od izmenovanih naših dragih gostov lahko še večkrat objavili kakor razpravo ali članek.

— **Izvoz živil se omeji.** Protidraginski odbor ministrstva je na torkovi seji v Ljubljani sklenil, da se izvoz najpotrebnejših živil omeji z velikim povišanjem izvozne carine. Tako se na primer izvozna carina pri masti zviša od 3 Din. na 25 Din. za kilogram.

— **Profesorski kongres v Ljubljani** so vrli prve dni prihodnjega meseca. Prosvetni minister je dovolil vsem udeležencem izredni dopust od 2. do 14. septembra.

— **Izgon.** Celjsko okrajno glavarstvo je izgnalo iz Slovenije Mija Slavka in Domenika Ovcariček-Belačiča, doma iz Gorčanovca pri Varaždinu. Imenovani trije so pobirali darove za pogorelce, seve za se.

— **Ubešli kaznjenc.** Iz zaporov novo-mestškega sodišča je pobežnil Fr. Her, rojen leta 1890 v Kamnem potoku.

— **Deber plen.** Dne 15. t. m. je bilo vloženo v stanovanje Ant. Lukmana v Gradišču. Tatovi so odnesli razne zlatnine in drugih dragocenosti za 150.000 K.

— **Strasna najdba.** V neki bivši kaverni pri Sv. Marku nad Gorico so našli kakih 300 trupel italijanskih vojakov stoječe, s puščico ob nogi. Trupla so bila posušena liki kame, oprema in obleka pa je bila skoraj popolnoma ohranjena. Skoraj gotovo so vojske zadušili strupeni plini.

— **Potres.** V noči od sobote na nedeljo so beležili seizmografi močan potres, ki je trajal več minut. Oddaljenost kakih 1500 km. Potres je bil ali v južni Grški ali pa v Mali Aziji.

— **Naši častniki pri čeških manevrih.** Naše vojni ministrstvo je dobilo povabilo k divizijskim manevrom češkoslovaške vojske. Naš vojni minister bo delegiral v ta namen dva višja častnika.

— **Veliki požari v bosanskih državnih ročodvih.** Ministrstvo je dobilo poročilo o velikih gozdnih požarih pri Višegradu, na Sani gori, v Kalinovniku in Slijepeču. Vsi deli velike suše in pomanjkanja vode je gašenje skoraj nemogoče.

— **Dva samomora pod vlakom.** Na postaji Vrpolje pri Osijeku je povozil vlak 23letnega železniškega uradnika Diđoja, v Zagrebu pa nekoga Toma Boblnaca, ki se je nedavno vrnil iz Amerike. V obeh slučajih gre za samomor. Diđo je šel v smrt zaradi družinskih razmer, Boblnac pa v pijanosti.

— **Na trgu blizu hotela Petran na Bledu** je bila na Vel. Smarnem pozabljena pri mladi trgovki z manufakturo rujavka škatija. Zaradi važnosti zapisnika in papirjev se prosi gospodično, ki je poznana, da pošlje škatijo proti povrnitvi stroškov na naslov: Vovčiča Drago, stud. phil. (učitelj) poštno ležišče Ziri.

— **Hišni arest.** Marija Hitrig, bivajoča v ulici Fabio Severo št. 15 v Trstu, je dala pred par dnevi svojemu šele 2 meseca staremu otroku, ki so ga vili krčji v žledcu, nekaj kozarčkov marsala in ruma. Ker se je otrok počutil slabše, ga je mati potem nesla na rešilno postajo. Tam je priznala svoje neprevidno dejanje, obenem je pa tudi odkrito povedala, da jo je njen mož za kazen, ker je otroku dala alkohol, zaprl za 24 ur »na tašče« v sobo.

— **Orel v pasti.** V osiškem okolici je našel nekdo živega orla, ki se je vjel med kosto vejevje. Orla je potem kupil neki lovec za 1500 kron.

— **Umorjena ženska na cesti.** Prebivalci vasi Škofije p. Trstu se silno vznemirjajo

nad zločinom, ki je bil odkrit te dni. Na cesti iz Škofij v Milje so našli umorjeno Libero Cunja. Na trebuhu je imela tri grozne rane, ki so bile povzročene z nekimi trkotnim predmetom. Po telesu so zdravilni ugotovili znake, ki pričajo, da se je žrtev branila. Aretiran je bil njen zaročenec Ivan Semec, ki pa trdi, da je nedolžen.

— **Vizumska pristojbina za posetnike Graškega velikega semnja.** Avstrijsko ministrstvo za zunanje zadeve je ukazalo avstrijskim konzulatom in zastopništvom v inozemstvu, da naj onim osobam, ki hočejo posetiti graški semeni, dajo vizum na polne liste z največjo strpnostjo in da naj jim znižujejo vizumsko pristojbino na polovico.

— **Povratek dr. Sušteršiča.** Beograjska »Politika« poroča, da je naša vlada že izdala potrebne listine, da se dr. Sušteršič vrne v domovino.

Ljubljana.

— **Sedaj naj pa le gre.** tako so večraj zjutraj z največjo zadovoljnostjo vzdikali ljudje, ko je v zgodnjih jutranjih urah začel smeteti blagodejni dež. Vse dni vsesokolskega zleta je kraljevalo najtežje vreme in če tudi je bila zemlja zelo potrebna dežja, vendar smo vsi iskreno želeli, naj bi dežek vsaj toliko časa še počakal, da minejo sokolski dnevi. In počakal je. Še le, ko so vse slavnosti minule, se je zagrnilo nebo z oblaki in pojavil se je blagodejni dež, ki je ohladil ozračje in tako povzročil našim ljubim bratom zelnikom to toliki vročini prav prijetno vožnjo nazaj v domovino. Sedaj naj pa le dežuje.

— **Umrl je včeraj zjutraj g. Josip Volkov,** nadučitelj v pok., znani slovaški buditelj na Goriskem. Pogreb se vrši danes ob pol 6. izpred hiše žalosti, Poljanska c. št. 16. Pokojniku ohranimo trajen in časten spomin, žalujouče ostalim naše iskreno sožalje.

— **Poskus samomora.** Bivši tiskarski strojnik Bevc, ki je bil zaradi znanj sleparij s tujimi vizitkami v preiskovalnem zaporu je pobežnil ter se v Trubarjevem parku poleg Narodnega doma zastrupil z litolovo kislino. Nezavestnega so prepeljali v bolnico.

— **Ukraden pisalni stroj.** Dne 14. t. m. je bil iz restavracije »Zvezda« ukraden 33-tisoč kron vredni pisalni stroj marke »Cintuzy«.

— **Ukradeno kolo.** Hotelirju Černetu (Strukelj) je bilo ukradeno kolo znamke »Kinta«.

— **Prepovedi topovi.** Pri neki tvrdki na Karlovski cesti so neznanj tatovi nvertali železno blagajno, toda odnesli niso ničesar. Najbrž so bili prepovedni.

— **Prekmurja se je veselil.** Za časa vsesokolskega zleta so imeli tudi ljubljanski izvoščki mnogo posla in takole ob večernih urah so se potem pogovarjali med seboj, komu je bila čez dan sreča milejša. Rekord dnevnega zaslužka pa je zaslužil — vsaj po svojem mnenju — izvošček, ki je pokazal svojim tovarišem kar cel 10.000 kronski bankovec, ki ga je prejel tisti dan od nekoga gospoda. Njegovo veselje pa se je kmalu ohladilo, ko so mu povedali, da je to nemško-avstrijski denar in da vseh deset tisoč kron vsebuje komaj naših 80 kron.

— **Stalno omizje gostilne »pri Mačku«** na Cankarjevem nabrežju je privedlo lično razstavo pridelkov vzornega vrtinarstva g. Mačka. Opozarjamo na razstavo vse, ki se zanimajo za uspehe, katere je dosegel dobri vrtinar s svojimi skromnimi sredstvi.

Razgovor o priliki vsesok. zleta.

Naš poročevalec je med drugim iskal priliko, da se razgovarja z našimi gosti in sliši njih mnenje o celotni prireditvi. Ker so ti razgovori pomembni, jih nekaj objavljamo:

Ko se je razgovarjal z Alžirč, mu je najmlajši dejal: »Pri nas še nisem videl kaj takega. Pa tudi se ne bi nabralo toliko telovadcev skupaj in tudi tak sprevod ne bomo nikoli imeli. Prav vesel sem, da so me izbrali v delegacijo. Dokler bom živ bom znal pripovedovati o tej slavnosti in o Sokolih.«

Na sinočnjem pozdravnem večeru sem se razgovarjal z starim knetom iz Niša. Čudom se je čudil, da se je moglo vse tako lepo in točno izvršiti. »Ama po Bogu brate, nije to kobježn, to je več čudo, kad vidiš toliko sveta i Sokolova. Ama odkud toliko njih, ako Boga znaš?«, ne želim taj daleki put, samo kad sam video sokolsku silu i snagu.«

Med igranjem kola sem govoril z nekimi hrvaškimi knetom. Tudi ta ni mogel prehvaliti Ljubljancem in priznal je, da ni nikoli verjel, da je slovenski narod »tako dobar in ljubazan.« »Čim smo došli, pa do sad brate, ja samo zafajljem svime, što ste nas tako lepo dočekali. Kad bi Bog dao, da Vam sve to vratimo, e al kud če maše selo, da primi ovotki narod.«

Neka Čehinja-Sokolica mi je zatrjevala, da se ni nadejala kaj takega doživeti v Ljubljani. Navdušena je za Slovence in lepoto Slovenije. Neizbrisen ji ostane spomin na prelepe dneve v Ljubljani. »Mi milujeme Vās — a Vi nas — jsmo bratři a sestry.«

Takoj sem dobil tudi starega popa iz Zajčara in kaj rad ter prijazno se je razgovarjal z menoj. Kot vsi ostali mi je zatrjeval, da krasnejši dni ni doživel. »Po Bogu brate, vidiš da sam star i teško sam prevaleo onoliki put — ali ne želim što sam došo. Idem kući u veri, da ima država jaku narodnu vojsku i bez prave vojske. Vi Sokolovi ste naša vojska i dok ima vas ima nama svima spas.«

Neka Srbinja-beogradjanka, ki je bila lani v Oseku mi je zatrjevala, da v Oseku ni bilo niti sence v primeru z Ljubljano. Toliko ljudstva skupaj še nisem videla. Skoro bi dejala, da niti kraljeva poroka ni bila lepša. Tam je bilo vse svečaneje, a tu vse bratsko in ljubezljivo.

Poljak-skaut s katerim sva se še precej dobro razumela mi je ponovil vse to, kar sem tekom slavnostnih dni nsetotokrat slišal. Bilo je lepo, krasno in se čudi ljubeznivosti Slovencev.

In končno še o neki ženi, ki ne spada v Sokolske vrste, pa se je vseno zanimala ter šla pogledat Sokole. Zatrjevala mi je, da je Ljubljana lahko ponosna na te dneve. »Sem stara, ampak kaj takega pa še ne. Čeravno so Sokoli, pa so res vse lepo napravili. In to mi ne gre v glavo, da so tudi duhovniki bili zraven, zdaj pa vem, da niste Sokoli proti veri.«

Ustanovitev Udruženja tobačnih trafikantov. V nedeljo se je vršil tukaj šhod tobačnih trafikantov ter se je pri tem ustanovilo »Udruženje tobačnih trafikantov za Maribor in okolice.« Predsednik je g. Franjo Nerađ, tajnik pa g. Franjo Kopina.

Književnost in umetnost.

Sarajevska sekcija Udruženja jugoslovenskih inženjera in arhitekta v Sarajevu je izdala povodom svojega tretjega kongresa v Sarajevu obširno in izčrpno informacijsko publikacijo pod naslovom »Bosna i Hercegovina«. Knjiga prinaša izpod peresa prvih strokovnjakov izčrpne članke o zgodovinskih, zemljepisnih, etnografskih, geoloških, ero- in hidrografskih, klimat-skih, prometnih in narodno-gospodarskih prilikah teh dveh dežel. S posebno točnostjo sta izdelana članka o turistik in balneologiji. Knjiga je izšla v tisku Zemaljski štamparije v Sarajevu in se dobiva doslej le v Tourist-Office, Ljubljana po ceni 25 Din za izvod. Knjigo je toplo priporočati radi stvari same, kakor tudi z ozirom na to, da bo dala inicijativo za slična dela v drugih pokrajnah naše države.

Društvene vesti.

Velika gasilska vaja se vrši v nedeljo dne 20. avgusta 1922 točno ob pol 3. popoldne v Smartnem pod Šmarno goro in pa v Cameljnah, kjer priredi po vaji domače društvo tudi zabavno vrtno veselico. Glasilec in prijatelj gasilstva ne zamudite te zanimive gasilske vaje, katero bo izvajalo nad 16 gasilskih društev.

Razne vesti.

— **Tudi na morja plešejo.** Ples je zmesal glave vsem ljudem. Ni dovolj da plešejo po kopni zemlji, nego so to manjše prenesli že tudi na morje. Moderne ladje ne morejo biti več brez plesne dvorane. Zato sta parobrodni družbi White Star in Cunard zgradili dve novi ladji »Homert« in »Pöregaria«, v katerih sta veliki plesni dvorani za več sto parov. Za orkester je prirejena posebna tribuna. V krasni plesni dvorani so posebna parketna tla, ker moderni plesalci hočejo plesati le na modernih parketih.

— **Boji med nemškimi in srbo-hrvatskimi kolonisti.** V vasi Trujan pri Brodu so se otroci Prena in Janje Velikonovič norčevali iz nemške kmetice Kremer, ki je zlo otroke natepla. Mati tepnih otrok je prišla nad Kremerjevo s sekiro ter jo ubila. Hči Kremerjeve, najlepše dekle v vasi, je hotela mater braniti, za kar jo je Fran Velikonovič z nožem zabodel v srce. Posledica tega dvojnega uboja je bila cela vojska med objavnimi kolonisti, pri čemer je bil nekdo Mate Velikanovič zaboden.

— **Nežne Japonke.** »Moji lasje so lahki kakor oblak, moja polt prijetna kakor breskev cvet, moje oči leskeče kakor vodomec. Imam dosti imetja, da ne bo treba mojemu možu na nič drugega misliti ko na ljubezen do dneva, ko bova oba počivala v grobnici iz črnega marmorja. Tako se čita v temu ali onem časniku, izhajajočem v Tokiju. Kako bi bilo mogoče ubraniti se taki poeziji? In kako je vendar to, da so na Japonskem še stari samci?

Celje.

Obisk obrtne razstave v Celju je trajno množčeviten. Obrtniki-razstavljalci sklepajo dnevno tudi večje kupčije, ki obsegajo že precejšnjo vsoto. Razstavo je obiskalo že tudi mnogo tujcev, med njimi tudi prejšnji veliki župan zemskih. Večjega obiska se pričakuje še za prihodnje dni po sokolskih slavnostih v Ljubljani. Cel potek razstave dosega kaže, da je bila misel na prireditve obrtne razstave srečna. Uspeh iste bo gotovo v vseh oziirih zadovoljiv.

Iz kabinetne kraljeve pisarne je došlo na naslov odbora obrtne razstave sledeče pismo: Vaše blagorodje! Po naloga Nj. Vel. kralja čast mi je sporočiti Vam Njegovo najlepšo zahvalo za izjave udanosti poslane iz prve slovenske pokrajinske obrtne razstave v Celju. Kapetan Podgacnik.

Kopališka zaduga »Diana« na Bregu pri Celju ima dne 22. avg. ob 6. uri v prostorih Posojnice v Nar. domu svoj občni zbor.

Silna vročina je zavladala minule dni pri nas. Toplomer kaže do 28 stopinj C. Savinja, ki se je že močno izsušila je topla do 22 stopinj C. Vsi potoki in bližnji in daljni celjski okolici so izsušeni. Po višje ležečih krajih primanjkuje tudi pitne vode. Snaša je katastrofalna podoba za naša polja in travnike, ki so popolnoma goli in rujavj. Vročje dneve pa spremljajo še vetrovi, ki zemljo še bolj izsušijo. Gotovo lahko pričakujemo zopet močnejša dviganja cen raznim živlenskimi potrebščinam. Pšenična moka najfinsjša se je te dni v Celju podražila od 26 na skoro 32 K za kg.

Lepi časi so pričeli zopet vsled trajajoče suše za naše celjske izvoznice živine. Vsaki dan naklada firma Rebeušek cele vagonne najtežje živine na kolodvoru, katere se izvažajo potentirjem in drugim našim prijateljem. Ti izvoznicarji bodo sedaj zopet pokupili in izvozili vso živino, pozni pa bodo dvigali cene mesa, katerega bo zopet primanjlovalo. Če pa cen ne bodo smeli zviševati po svoji volji, bodo pa stražkali in zapirali svoje mesnice, kakor so bili to slučaj lanske zimo. Če se bo pa kje slučajno dobilo pri takem magnatu kakoj slabo meso, se bo zmerjalo z neprijaznimi besedami ljudi po mesnicah, kakor so bili istotako slučaj preteklo zimo. Te vrstice naj si za tiste čase zapomnijo in zapišejo za naša ti gospodje mesarji-izvoznicarji, kor

Sport in turistika.

Mednarodne rokometne tekme v Ljubljani. 17., 18., 19. in 20. t. m. se vrše na prostoru Ilirije pred drž. kolodvorom ženske rokometne tekme med S. K. Zidenice iz Brna in Ilirijo ter Jadranom. Gostovanje ene najboljših čeških rokometnih skupin bo dalo našemu rokometnemu sportu, ki je dosegel že precejšnjo višino, novega impulsa ter pomeni mejnik v njegovem razvoju. Razpored tekem je sledeč: Danes, 17. t. m. ob 18. uri nastopi proti Zidenicam rokometna skupina Ilirije, prvak Slovenije in točasno sigurno najjačja skupina v Sloveniji, jutri 18. t. m. ob 18. igra proti Zidenicam S. K. Jadran, Iliriji najresnejši tekme, 19. t. m. se vrši revanšna tekma Zidenice—Ilirija. 20. t. m. igrajo Zidenice ojačene z nekaterimi igralniki drugih brnskih klubov kot reprezentanca Brna z izbranimi igralci Ljubljane. V soboto in nedeljo se vrši pred rokometnimi tekami lahkoatletski meeting, čegar razpis pričubujemo na drugem mestu.

All ste že član Jugoslovanske Matice?

Indigo papir THE REX Co, Ljubljana

— **Maribor.**

Licitacija labok ob državni cesti Maribor—Št. Ilj bo dne 23. t. m. popoldne. Baje nameravajo bogati prekupci vse sadje medsebojno zdražati za izvoz. Okrajno glavarstvo naj bi gledalo na to, da dobe sadje rejni sloji, ki ga posuše ali si napravijo, ceno domačo pijačo. Prekupcem bi se naj sploh zabranila udeležba na licitaciji.

Strojno in stavbno ključavničarstvo pok. Tomterija sta vzela v najem Rezingler in Straus.

Zaspanci. Zamerili so nam, ko smo svoja čas pisali, da Maribor propada, toda vsi vedo, da so resnične tiste naše besede, ki

— **Maribor.**

Licitacija labok ob državni cesti Maribor—Št. Ilj bo dne 23. t. m. popoldne. Baje nameravajo bogati prekupci vse sadje medsebojno zdražati za izvoz. Okrajno glavarstvo naj bi gledalo na to, da dobe sadje rejni sloji, ki ga posuše ali si napravijo, ceno domačo pijačo. Prekupcem bi se naj sploh zabranila udeležba na licitaciji.

Strojno in stavbno ključavničarstvo pok. Tomterija sta vzela v najem Rezingler in Straus.

Zaspanci. Zamerili so nam, ko smo svoja čas pisali, da Maribor propada, toda vsi vedo, da so resnične tiste naše besede, ki

— **Maribor.**

Licitacija labok ob državni cesti Maribor—Št. Ilj bo dne 23. t. m. popoldne. Baje nameravajo bogati prekupci vse sadje medsebojno zdražati za izvoz. Okrajno glavarstvo naj bi gledalo na to, da dobe sadje rejni sloji, ki ga posuše ali si napravijo, ceno domačo pijačo. Prekupcem bi se naj sploh zabranila udeležba na licitaciji.

Strojno in stavbno ključavničarstvo pok. Tomterija sta vzela v najem Rezingler in Straus.

Zaspanci. Zamerili so nam, ko smo svoja čas pisali, da Maribor propada, toda vsi vedo, da so resnične tiste naše besede, ki

— **Maribor.**

Licitacija labok ob državni cesti Maribor—Št. Ilj bo dne 23. t. m. popoldne. Baje nameravajo bogati prekupci vse sadje medsebojno zdražati za izvoz. Okrajno glavarstvo naj bi gledalo na to, da dobe sadje rejni sloji, ki ga posuše ali si napravijo, ceno domačo pijačo. Prekupcem bi se naj sploh zabranila udeležba na licitaciji.

Strojno in stavbno ključavničarstvo pok. Tomterija sta vzela v najem Rezingler in Straus.

Zaspanci. Zamerili so nam, ko smo svoja čas pisali, da Maribor propada, toda vsi vedo, da so resnične tiste naše besede, ki

— **Maribor.**

Licitacija labok ob državni cesti Maribor—Št. Ilj bo dne 23. t. m. popoldne. Baje nameravajo bogati prekupci vse sadje medsebojno zdražati za izvoz. Okrajno glavarstvo naj bi gledalo na to, da dobe sadje rejni sloji, ki ga posuše ali si napravijo, ceno domačo pijačo. Prekupcem bi se naj sploh zabranila udeležba na licitaciji.

Strojno in stavbno ključavničarstvo pok. Tomterija sta vzela v najem Rezingler in Straus.

Zaspanci. Zamerili so nam, ko smo svoja čas pisali, da Maribor propada, toda vsi vedo, da so resnične tiste naše besede, ki

E. GABORIAU:

Zločin v Orčivalu.

(Dalje.)

»Ubogajte me,« ga je zavračal stari mož. »Če bo, kakor upam, dobra in vrla žena, bo vaše imetje itak tudi njeno. Ako pa bi se vedla slabo, bi bilo še štridsetsto frankov preveč, in končno, če bi kedaj mislili da umrete prvi — kdo vam brani napraviti oporoko po svoji volji?«

Sauvresy se je moral ukloniti. Vrli oče Lachaillu je nemara poznal svojo hčer. V tem slučaju je bil gotovo edini, ki je izpregledal njen značaj, zakaj še nikoli se menda ni družila v eni osebi tako globoka pokvarjenost s tako dovršenim hinavstvom. Zlasti ne v osebi mlade ženske, ki je videla tako malo sveta!

Nikoli nihče ni opazil, da se šteje v dnu srca najnevarnejše bitje na svetu; ta bol je bila njena skrivnost.

Vse njeno početje je vodila tako premetena politika, da niti bistro oko ljubosumnosti ni izpregledalo komedije. Namestu ljubezni, ki je ni čutila, si je umela utvariti za sopraga krinko vroče in hkrati obvladane strasti, katero je naznačevala z naglimi pogledi, dozvedno nepreračunanimi besedicami in raznimi drugimi neopredeljivimi podrobnostmi svojega vedenja — vse to pa le takrat, kadar je vedela, da jo mora Sauvresy »zasačiti«, ali da jo opazujejo drugi ljudje.

In tako je šel po vsem kraju obči glas: »Lepa Berta je do blaznosti zaljubljena v svojega moža.« Tako je mislil tudi Sauvresy, ki je ponavljal pri vsaki priliki, prav nič ne skrivaje svoje sreče: »Moja žena me obožuje.« Takšno je bilo zakonsko razmerje valfeuiluske gospode, ko je Sauvresy zalotil v Sévresu na bregu Sekvane svojega prijatelja Trémorea z nabito pištolo v roki. Tisti dan je Sauvresy prvič zamudil večerjo, da si je zjutraj obljubil, da se vrne o pravem času. Njegova netočnost se je zdelo Berti tako zagonetna, da bi jo bila morala skrbeti. Ona pa je bila le ogorčena: tolikšna brezobzirnost! In že se je vpraševala, s čim naj kaznuje grešnika, ko so se ob desetih nagloma odprla vrata valfeuiluskega salona. Na pragu je stal Sauvresy, ves vesel in smehljajoč. »Berta,« je dejal, »pripeljal sem ti starega prijatelja.« Baš toliko da je dvignila glavo iznad časopisja, ki ga je imela v rokah. A Sauvresy je nadaljeval: »Prijatelja, ki ga poznaš tudi ti, saj sem ti tolikrat pripovedoval o njem; imej ga rada, ker je moj najboljši tovariš že izza mladih let!« Nato se je odmeknil in porinil Hektorja v salon, rekoč: »Gospa Sauvresyjeva, dovolite, da vam predstavim gospoda grofa Hektorja Trémorelskega.« Berta je mahoma vstala, vsa rdeča in nepopisno razburjena, kakor da je zagledala strašno prikazen. Prvič v življenju

je bila oplášena in zmedena in se ni upala dvigniti svojih velikih teklenošnjevih oči. »Gospod,« je zajecjala, »verjemite... ker vas moj soprog... bodite mi dobrodošli.« Ime »Trémorel«, ki je mahoma udarilo v njen salon, ji je bilo dobro znano. Ne le da ga je slišala iz moževih ust, nego s trepetom in občudovanjem ga je zasledovala po vseh časopisih ter stregla nanj v pomenkih s prijatelji iz sosednjih graščin. Po vsem, kar je slišala in čitala, je moral biti nosilec tega imena velika, skoro nadnaravna pojava. Zatrjevali so ji, da je junak iz drugega veka, blaznež in lahkoživec, ki mu svet ne premore enakega. Bil je izmed tistih ljudi, katerih življenje je navadnemu zemljanu v grozo; izmed ljudi, ki so v obeh bedastih malomeščanov brezvestneži, razganjajoči s svojimi nebrzdanimi strastmi vse tesne okvire posvečenih predsodkov; izmed ljudi, ki nadvladujejo ostali svet in se jih vse boji, ker te ubijejo zaradi golega zamerljivega pogleda; izmed ljudi, ki zapravljivo razsiplejo zlato in se njih zdravje ustavlja tudi najstrašnejšemu razvratu in obračajo z istim svojim bičem i ljubice i konje... V svojih obupnih sanjarjih si je dostikrat predstavljala tega strašnega grofa Trémorelskega. Z lastnostmi, ki jih je pripisovala njemu, je ktila junake, s katerimi je v duhu bežala izpod soprogove strehe v deželo neznanih prigod. In evo, zdajci je stal živ pred njo! (Dalje.)

Sloviti zgodovinski roman
M. ZEVACA
„Kraljevi vitez“
(508 strani)
je izšel krasno vezan oba dela skupaj in stane **Din 40.—**
Naročila sprejema
Zvezna knjigarna,
Ljubljana
Marijin trg št. 8.

Droblj.

Umria na moževem grobu. 73 letna starka Marija Geiger je bila v St. Veitu na pogrebu. Pri tej priliki je obiskala tudi grob svojega moža ter sedla na grobno ploščo. Čez nekaj časa so sli mimo groba tudi drugi pogrebel in našli starko mrtvo. Sodni se, da jo je zadela kap.

Če se iščejo lepe deklice. Nedavno je potreboval režiser v New Yorku 40 deklic za predvsnje nekega filma. Deklice so morale biti zelo lepe. Da bi prišel do deklic najlažjim potom, je režiser dal tozadevni oglas v časopise in drugi dan je prišel v atelje za predvajanje, trdno prepričan, da bo dobil na razpolago dovolj lepih deklic. In ni se varal. Čakalo ga je nič manj in nič več nego 2000 deklic. Ves razdvojen se je vrgel v fotelj in zahteval, da grede deklice lepo po vrsti, druga za drugo mimo nlega. Preden so prišle mimo njeza več, so ubogega režiserja že začele boleti oči. Ker si

drugače ni znal pomagati, je pridržal kar prvih 40 ostale pa dal odvesti s pomočjo policajev, ker drugače niso hotele oditi. In zdej bodo čakale uboge deklice na nov oglas — Kako že pravi sv. pisimo? »Veiklo je poklicanah, a malo je izvoljenih.«

Prodaja kraljevskih predmetov. V Berlinu se je vršila dražba nekaterih predmetov, katere so svoj čas uporabljali razni cesarji in kralji. Tako n. pr. je prodan Napoleonov telovnik in nočna kapica za 2700 mark; žezlo Henrika IV. za 6300 mark; en piadenj Napoleona III., darovan od igralca Guthberga, za 300 mark; pipa Friderika Wilhelma I. za 300 mark; ter zibka Jostpa II. za 11.200 mark. Vobče so zibke dosegle najvišje cene. V teh bivših kraljevih zibkah bodo odhajali odšel svojo dečo vojni bogataši.

Popil žganje s steklenico vred. V neko nezdravico bolnico je bil pripeljan Francesco di Meo, starec 64. let. Tožil je, da ima silne bolečine v želodcu. Stvar je bila

namreč ta: Starček je čital iz neke knjige in pri tem pil žganje. Moral je biti zelo oduševljen, ker je končno poiril se steklenico, ki je vsebovala 250 gr žganja. Operacija je izvršno uspela. Steklenico so obdržali v bolnišnem muzeju.

Prava narodna jed

so bile že pred vojno testenine **„PEKATETE“** in kakor kaže, ne bo kmalu hiše med našim ljudstvom, kjer jih ne bi uživali.

FR. GOVEKAR:
„SVITANJE“
(541 strani)

zgodovinski roman s šestimi ilustracijami se dobi v **ZVEZNI KNIGARNI „LJUBLJANA“** : MARIJIN TRG 8 :

MALI OGLASI

PRODAJA:

POSESTVO v Sloveniji pri Celju, enonadstropna vila, družinska hiša, gospodarsko poslopje z električno razsvetljavo s premičninami, 22 johov travnikov in njiv, oddaljeno eno minuto od kolodvora in lepem, zdravem delu Savinjske doline, pripravo za industrijo ali trgovino lesa. Naslov v upravl. listu. 278

VINOTOČ, mešana trgovina in 5 oralov stavbenega zemljišča, vodno silo, 2 hiši in gospodarsko poslopje, novo, 1.200.000 K.

SLUŽBE:

SPREJME se učence poštenih staršev za trgovino v starosti 14 do 16 let. Nastop takoj. A. Petek, trgovina z mešanim blagom, Konjice. 297

POPOLNOMA IZURJENA STENOGRAFIJA in **STROJEPISKA** znožna slovenske in nemške stenografije se sprejme takoj v odvetniško pisarno dr. Fran Novaka in dr. Kobaia v Ljubljani, Delmatihova ul. št. 3. Začetna ob popoldnem izključeno. 295

BREZPLAČNI UČITELJ prevzame vso roditeljsko skrb za 1 ali 2 fanta, ki se nista prekoračila 5 let. Greta na dom, kjerkoli v Jugoslaviji. Ponudbe naj se pošljejo pod: »Blagor mu, ki me pozna«, Kotredž p. Zagorje o. S., poštno ležeče. 293

TRGOVSKEGA POMOČNIKA pridnega in solidnega, želez, in specijalke, in prodajalca za specijalno sprejme trgovina mešanega blaga Jos. Jagodič, Celje. 292

VOZNI in PODKOVSKI kovaški pomočnik išče službe. Naslov v upravl. listu. 291

ZA VEČJO transportno tvrdko v Ljubljani se išče kontornistinja i strojepisko s perfektnim znanjem slovenske in nemške stenografije. Samo popolnoma izveštane moči naj pošljejo svoje poudbe na upravo lista pod šifro »Služba«. 290

IŠČE se boljše dekle k 6 mesecev staremu otroku v Maribor, prednost in želja znanje šivanja. Ponudbe na pošt. Jugoslavije, Celje pod »Zanesljivca«. 273

RAZNO:

GOSTILNA s kompletnim inventarjem in krasnim senčnatim vrtom se odda takoj pod zelo ugodnimi pogoji v najem. Naslov v upr. listu. 294

POZORI Zavarujte poljske pridelke proti toči, gorodve proti požarom. Zvišajte zavarovalnino proti požaru in nezgodam. Sklenite življenjska zavarovanja z enkratnim plačilom. Pojasnita in narečite prevzame »Jadranska zavarovalna družba«. Glavni zastop v Celju, Lava št. 22. 830

ZEPNE URE, precizijske in stenske, popravlja naj-

HIŠA ali VILA

v LJUBLJANI, kjer bi bilo prosto kako stanovanje, se **kupi.** Ponudbe z navedbo zahtevane cene na uprav. Jugoslavije p. »Trgovca« Ljubljana.

Skladišče ali lokal

v sredini mesta se išče za takoj. Ponudbe na upravnistično »Jugoslavije« pod »Skladišče« št. 100

Oglašujte za Il. Ljubljanski Velesojm v „Jugoslaviji“.

Smodnik

(barut) dinamit, dinamon, vžigalno vrv, kapice itd.

dobite vedno pri tvrdki **Fr. Stupica,** zaloga poljedelskih strojev in železnine v Ljubljani, Gosposvetska cesta 1.

Kušar & Rotar

Kozarje pri Ljubljani, naznanjata p. n. občinstvu, da sta na novo otvorila **tovarno kisa** ni se priporočata za obilna naročila!

Vsako množino vreč

100 kg, rabljenih, a dobro ohranjenih

kupi

Prva Mariborska tovarna mila
MARIBOR.

„SLOGRAD“

slovenska gradbena in industrijska d. d.

Tekoči račun pri Slovenski eskomptni banki v Ljubljani.
Telefon Interurban 180. Tehnična pisarna v tov. Keršič, Sp. Šiška, Ljubljana.

Izvršuje: stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industrijske zgradbe, betonske in železobetonske konstrukcije in vse vrste vodnih naprav na podlagi 25 letnih izkušenj. Specijaliteti: železobetonske cevi za vodne naprave in vodovode.

Zastopa: Patent dr. inž. Emperger-a za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z litizeleznimi vložkami za visoke tlačne napetosti (kakor pri skladiščih, „silo“ mostovih in podobno). Izdeluje: vse vrste tehničnih projektov in statičnih proračunov.

Blago

za prevleko divanov in drugega pohištva v veliki izbiri, dalje različno platno in jute za tapetnike, sedlarje itd. priporočila tvrdka **A. & E. Skaberné,** Ljubljana, Mestni trg 10

Iščem - posojila,

250.000.— Din. na plodnosno podjetje proti večkratni garanciji. Obresti po dogovoru. Izve se pri upravl. listu pod »Zavarovano«.

16 jugoslovanskih narodnih pesmi

I. del (moški zbori) je ravnokar izšlo. Cena partituri 10 Din.

Naroča se pri **ZVEZNI KNJIGARNI, Ljubljana, Marijin trg 8,** Pevska društva segajte pridno po njih!